

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 58323-11-17

לפני הרכב כבוד השופטים:

סארי ג'יוסי, [אב"ד]

אספרנצה אלון

שושנה שטמר [שופטת עמיתה]

1. ע.מ.
2. י.מ.

בעניין הקטינים

ע.מ.

המערער

נגד

ר.ב.

המשיבה

פסק דין

השופט סארי ג'יוסי [אב"ד]

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט לענייני משפחה בחיפה (כב' השופט בן ציון ברגר) בתלה"מ 17543-01-17 מיום 18/11/17, במסגרתו הורה על ביטול החיוב שהושת על המערער לתשלום מזונות ילדיו הקטינים ע. יליד 00.0.2002 ו-ג. ילידת 00.0.2005 וזאת החל מחודש 7/17.

בהתאם הורה בית משפט קמא על עדכון תיק ההוצל"פ לעניין חוב המזונות, ככל שקיים חוב כזה.

באשר לחיוב במזונות ממועד הגשת התביעה לבית משפט קמא ב-1/17 ועד 6/17, הורה בית משפט קמא, כי אלה ישולמו בהתאם להחלטתו מיום 11/6/17, במסגרתה הופחת החיוב בשיעור של 25%.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 58323-11-17

2. השתלשלות העניינים וההליכים שקדמו להליך במסגרתו ניתן פסק הדין, פורטו היטב ע"י בית משפט קמא, ואלה עיקרם:
- א. הצדדים נישאו זה לזו כדמו"י ביום 26/09/2000 והתגרשו ביום 13/02/2007. לצדדים נולדו 2 ילדים: ע' יליד 2002 ו- י" ילידת 2005.
- ב. ביום 26/4/2007, ניתן פסק דין למזונות הקטינים במסגרתו חוייב המערער בתשלום מזונות של 1,200 ₪ לכל קטין עד הגיעו לגיל 9 ומגיל זה בסך של 1,800 ₪. כן חוייב המערער בתשלום מדורם של הקטינים בסך של 1,428 ₪ לחודש ובסך של 1,000 ₪ עבור הוצאות המדור. עוד נקבעו בגדרי פסק הדין הוראות לגבי תשלום מעון, גן, עלויות חינוך ובריאות, חוגים וקטיינות וכיוצ"ב (להלן: "**פסק דין 1**").
- ג. ביום 26/12/2012, ניתן פסק דין בתביעה להפחתת מזונות שהגיש המערער בתמ"ש 10-11-44847, במסגרתו התקבלה התביעה והמזונות הופחתו לכדי 1,800 ₪ עבור כל קטין החל מיום 01/11/2011, זאת לאחר שהוכח כי הקטינים חיים בצמצום וכי שיעור ההוצאות שמוציאה המשיבה עבורם נמוך מאוד (להלן: "**פסק דין 2**"). ערעור שהגישה המשיבה על פסק דין 2, הסתיים בפשרה על דרך הוספת 400 ₪ על המזונות שנפסקו, תוך הפרשת סך של 50 ₪ מתוך אותה תוספת עבור כל קטין לצרכי חיסכון עתידי.
3. ועתה להליכים לפני בית משפט קמא וקביעותיו בפסק הדין:
- א. ביום 08/01/2017 הגיש המערער את תביעתו בתמ"ש 17543-01-17 בגדרה ניתן פסק הדין קמא, שם טען כי במשך שנים, זמני השהות של הקטינים עם כל אחד מהצדדים שווים כמעט לחלוטין וכי מצבו הכלכלי הורע לאחר שפוטר, לעומת המשיבה שרמת חייה עלתה ועברה להתגורר בבית יוקרתי ב----. עוד טען המערער, כי מרבית כספי המזונות אותם הוא משלם, אינם הולכים לטובת צרכי הקטינים. אי לכך, עתר לביטול חיובו במזונות ילדיו וכן לחייב את המשיבה להשיב לו את כספי המזונות שלא נותבו על ידה לטובת צרכי הקטינים. בנוסף, ביקש המערער סעד ביניים של ביטול או עיכוב הליכי הוצלי"פ שנפתחו נגדו בעניין המזונות.
- ב. בהמשך, הגישה המשיבה כתב הגנה ובאותו יום ממש, הגיש המערער בקשה לתיקון כתב תביעתו, ותחת ביטול חיובו במזונות, עתר להפחתתם בשיעור הולם. בית משפט קמא נעתר לבקשתו ואפשר לו ביום 19/04/2017 תיקון התביעה בהתאם, תוך שהוא דוחה בקשת המשיבה לסילוק התביעה על הסף.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 58323-11-17

- 1 ג. מאוחר יותר ובמסגרת החלטת ביניים בעקבות בקשות שהוגשו לפניו, הפחית בית
2 משפט קמא את חיוב המערער במזונות בשיעור של 25%, כאשר הפחתה זו תחל מחודש
3 07/2017.
4
- 5 ד. ביום 23/7/2017 הגיש המערער "בקשת רשות להגשת כתב תביעה מתוקן".
6 המערער ציין כי אומנם תביעתו המקורית הייתה לביטול חיובו במזונות הקטינים וכי
7 בהמשך עתר לתיקון תביעתו זו כך שתהא להפחתה בלבד והיא תוקנה בהתאם, הרי
8 שבעקבות בע"מ 919/15; 1709/15 פלוני; פלוני נגד פלונית; פלונית (19.7.17) (להלן: בע"מ
9 919/15) ולנוכח החידוש שהביא פסק הדין לאוויר העולם, מבוקש להתיר לו פעם נוספת
10 תיקון תביעתו כאשר זו תהא זהה לתביעתו המקורית בטרם תוקנה.
11
- 12 ויודגש: תביעתו המקורית הייתה, כאמור, "לביטול מזונות קטינים והליכי הוצל"פ
13 בתיק זה".
14
- 15 ה. ביום 24/7/2017 דחה בית משפט קמא בקשת המערער לתיקון תביעתו בפעם
16 השנייה, תוך שציין כי "ככל שהמבקש מעוניין לבסס תביעה על סמך פסק דין שניתן בבית
17 המשפט העליון, יעשה זאת על דרך תביעה חדשה".
18
- 19 ו. המערער הגיש בקשות נוספות לפני בית משפט קמא לעיכוב ביצוע פקודת מאסר,
20 לעיכוב ביצוע פסק הדין 2, כשהוא מפנה להלכת בע"מ 919/15, ואלה נדונו לגופן.
21
- 22 ז. בהחלטה מפורטת מיום 30/08/2017, הורה בית משפט קמא על עיכוב ביצוע
23 תשלום המזונות על פי פסק דין 2 וכן על פי כל "פסק דין אחר שתיקן או שינה ממנו" וכן
24 הורה על עיכוב ביצוע פקודת מאסר ובמקביל, הפנה את הקטינים לשמיעה ביחידה לשיתוף
25 ילדים ביח"ס וכן הורה על הגשת תסקיר מטעם המחלקה לשירותים חברתיים שיבחן אצל
26 מי נמצאים הקטינים, מאיזה תאריך, באיזה נסיבות עברו וימליץ על הסדרי ראייה.
27
- 28 יוער כי החלטה זו ניתנה לאחר שביום 15/08/2017 הוגש תסקיר רווחה המאשר
29 טענות המערער לפיהן הקטינים מתגוררים אצלו החל מסוף חודש 06/17.
30
- 31 ח. ביום 01/11/2017 הוגש דו"ח שמיעת ילדים ביחידת הסיוע. מדובר בדוח חסוי
32 שתוכנו לא הובא בפני הצדדים, אולם בית משפט קמא ציין בגדרי פסק דינו, בהסתמך על
33 תסקירים שהוגשו, כי הקטינים אינם מעוניינים לחזור להתגורר עם אמם המשיבה, אשר
34 טוענת לניכור הורי עקב הסתה של הילדים מצד אביהם כנגדה, נושא המטופל על ידי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 58323-11-17

- 1 מחלקת הרווחה במקום מגורי הקטינים ונתון לסמכות בית הדין הרבני בתניה שם
2 ממשיכים הצדדים להתדיין.
3
- 4 ט. בסמוך לאחר מכן ניתן פסק דינו של בית משפט קמא המורה על ביטול חיוב
5 המערער במזונות הקטינים החל מחודש 7/17, זאת לנוכח מעבר הקטינים לחזקתו ונוכח
6 פסק הדין שניתן בבע"מ 919/15. עוד הורה בית משפט קמא על עדכון חוב המזונות בתיק
7 ההוצל"פ, ככל שקיים חוב כזה. באשר לחיוב המערער במזונות ממועד הגשת תביעתו
8 בינואר 2017 ועד יוני אותה שנה, הורה בית משפט קמא כי תחול החלטתו מיום 11/6/17
9 בדבר הפחתה של 25%.
- 10
- 11 4. אף שבית משפט קמא קיבל את תביעת המערער ולא הפחית את חיובו במזונות
12 בלבד, אלא שזה בוטל החל מ-7/17, מיאן המערער להשלים עם אותו פסק דין והגיש ערעורו
13 זה מיום 26/11/17.
14
- 15 הערעור נסוב סביב בקשת המערער מיום 9/8/17 אותה הגיש לפני בית משפט קמא
16 במסגרתה עתר ל- "ביטול מזונות קטינים, השבתם לאחור, היפוך נטל החיוב בם, וקביעתי
17 כהורה מרכז". בקצירת האומר, טוען המערער, כי שגה בית משפט קמא משלא התייחס
18 לאותה בקשה והיה עליו לקבלה, וכי היה עליו לחייב את המשיבה להשיב לו כספי מזונות
19 ששילם בתקופה מיום 1/11/11 ולקבוע, כי המערער יהא הורה מרכז ולחייב את המשיבה
20 במזונות הקטינים. וכל כך מדוע?
21
- 22 לטענת המערער, על בית משפט קמא היה להתייחס לטענותיו אלה ולקבלן בהתאם
23 לכתב התביעה המתוקן שהגיש ביום 9/8/17, ולאור ההלכה שנתחדשה בעקבות בע"מ
24 919/15.
25
- 26 5. אכן, המערער הגיש בקשה לפני בית משפט קמא ב-9/8/17, במהלך פגרת הקיץ, ולא
27 מצאתי התייחסותו המפורשת של בית משפט קמא אליה. אלא שמעיון בתיק בית משפט
28 קמא עולה (בתיק האלקטרוני), כי היא שויכה לבקשה מס' 19 מיום 23.7.17 לתיקון כתב
29 התביעה, שהוגדרה בתיק האלקטרוני כ"סגורה", משנדחתה בהתאם להחלטת בית משפט
30 קמא מיום 24/7/17. בגדרה של החלטה זו הבהיר בית משפט קמא למערער, כי פתוחה לפניו
31 הדרך להגיש תביעה מתאימה וחדשה במסגרתה יוכל לעתור לחיוב המשיבה במזונות.
32
- 33 6. לגופו של עניין, לא מצאתי ממש בטענות המערער לפיהן על בית משפט קמא היה
34 לקבל את בקשתו מיום 9/8/17. כאמור, בסמוך לפני הגשת אותה בקשה, דחה בית משפט
35 קמא בקשה לתיקון התביעה. משכך, לא היה באותה בקשה מאוחרת מיום 9/8/17 כדי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 58323-11-17

1 להועיל למערער, בהעדר כתב תביעה מתוקן הכולל סעדים סופיים מתאימים. רוצה לומר,
2 כי בהינתן החלטת בית משפט קמא מיום 24/7/17, לא ניתן היה לדון בכל בקשה כולל
3 בקשת ביניים החורגת מהסעדים שנתבקשו בגדרי ההליך העיקרי, כאשר התביעה שנדונה
4 הצטמצמה לכדי הפחתת המזונות, ולא כללה סעד של השבת מזונות ששולמו בעבר, קביעת
5 הורה מרכז וחיוב המשיבה במזונות.

6
7 ודוק, בבקשתו מיום 9/8/17 לא נתבקש תיקון כתב התביעה, ובערער שלפנינו לא ביקש
8 המערער להשיג על אותה החלטה של בית משפט קמא מיום 24/7/17 הדוחה את בקשתו
9 לתיקון תביעתו.

10
11 ובבחינת למעלה מן הנדרש, וגם אם נעביר את אותה החלטה מיום 24/7/18, תחת
12 שבת הביקורת, דבר שאינו מתבקש נוכח פני ערעורו של המערער, סבורני כי לא נפלה בה
13 שגה, משום הטעמים הבאים:

14
15 א. גם אם הגישה הנקוטה בבתי המשפט בכל הקשור לתיקון כתבי טענות היא
16 ליברלית לפיה מאפשרים תיקון תביעה בשלבים מתקדמים של הדיונים, הדבר מסור בסופו
17 של דבר לשיקול דעתה הרחב של הערכאה הדיונית. במקרה דנן מצא בית משפט קמא
18 לדחות את הבקשה לאחר שנעתר לא מזמן לבקשה קודמת של המערער לתיקון כתב
19 טענותיו. בנסיבות אלה, אין לומר, כי בית משפט קמא לא נהג בהתאם לאותה גישה מקלה,
20 ולא מצאתי כי בכך שגה. קשה גם להתעלם מהעובדה כי בבקשה המאוחרת לתיקון כתב
21 התביעה ביקש המערער לשוב ולראות בכתב תביעתו הראשון, אף שזה תוקן לבקשתו, ככתב
22 הטענות הרלבנטי.

23
24 ב. בית משפט קמא לא נעל את שעריו לפני המערער ואפשר לו להגיש תביעה חדשה
25 בהסתמך על הלכת בע"מ 919/15.

26
27 ג. המערער טען לפני בית משפט קמא וגם לפנינו, כי הסיבה לבקשה לחיוב המשיבה
28 במזונות קטינים, נעוצה במעבר הקטינים למגורים בביתו בלבד, הבן ב-00.0.17 והבת ביום
29 00.0.17 (ראו סעי' 20 לכתב הערעור), כאשר על פי המערער ביום 15/8/17 ניתן בבית הדין
30 הרבני, אשר דן בסוגיית משמורתם של הקטינים והסדרי שהייתם, פסק דין הקובע הסדרי
31 שהייה מינימלים ביותר ללא לינה אצל המשיבה (המערער אף טוען כי אלה כלל לא
32 מתקיימים מאז 13/9/17).

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 58323-11-17

1 יוצא איפוא, כי אף לשיטת המערער, באותו מועד בו ניתנה החלטת בית משפט
2 קמא מיום 24/7/17, טרם הוכרע גורל משמורת הקטינים, וכך הוא הדבר גם במועד הגשת
3 הבקשה מיום 9/8/17.

4
5 ד. אכן, בע"מ 919/15 שינה את הנורמות שהיו מקובלות בפסיקת בתי המשפט בנוגע
6 למזונות ילדים, בפרט אלה שמגיל 6 ומעלה וכן ההשלכות שתהיינה לשאלת חלוקת הזמן
7 ההורי והסדר משמורת משותפת, על שיעור החיוב וחלוקתו בין ההורים.

8
9 פסק דין זה מעלה שאלות רבות הן לגבי תחולתו על מקרים בהם אין משמורת
10 משותפת, כאשר עסקינן בילדים שהם מעל גיל 6 שנים, וכן האם תחולתו היא
11 רטרואקטיבית או רק על תיקים תלויים ועומדים בפני הערכאה המבררת. מכל מקום, ככל
12 שעסקינן בהשלכות שיש לאותו מעבר של הקטינים למגורים אצל אביהם המערער בסוף
13 6/17, הרי שלא ניתן לראות בשינוי זה כמי שמשליך אחורנית על התקופה שקדמה לו,
14 ותוצאותיו רלבנטיות ממועד זה ואילך, וכאמור, בית משפט קמא הכיר בזכותו של המערער
15 להגיש תובענה חדשה ומתאימה. באשר לתקופה שקדמה למעבר, ובהנחה כי בעקבות בע"מ
16 919/15, ניתן לחייב אם בתשלום מזונות עבור ילדיה הקטינים מעל גיל 6, על פי דיני
17 הצדקה, ספק אם החיוב יחול רטרואקטיבית על התקופה שקדמה להגשת תביעה לחיובה
18 במזונות (השווה עמ"ש 14612-10-16 פ' ב' נ. א' ב' (20.12.17)). יודגש כאן, כי מזונות
19 הקטינים נקבעו בפסקי דין כשהאחרון, פסק דין 2, ניתן ב-26/12/12.

20
21 9. נוכח כל האמור לעיל אציע לחברותי לדחות את הערעור.

22
23 באשר לבקשה לפסיקת מזונות זמניים, ברי, כי לא היה מקום להגישה, משסעד זה
24 לא נתבקש קודם במסגרת ההליכים לפני בית משפט קמא, הוא אינו משרת את הסעד
25 הסופי בהליך העיקרי – ביטול מזונות או הפחתתם, וממילא, משנדחה הערעור, הבקשה
26 נדחית.

27
28 כמו כן אציע לחייב את המערער לשלם למשיבה הוצאות משפט בסך של 3,000 ₪.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 58323-11-17

סארי ג'יוסי, שופט
[אב"ד]

1
2
3
4

השופטת אספרנצה אלון

אני מסכימה.

אספרנצה אלון, שופטת

5
6
7
8
9

השופטת שושנה שטמר

אני מסכימה.

שושנה שטמר, שופטת עמיתה

10
11
12
13
14
15
16
17
18

לפיכך הוחלט לדחות את הערעור ולחייב את המערער לשלם למשיבה הוצאות משפט בסך של 3,000 ש"ח.

מותר לפרסום ללא שמות הצדדים וללא פרטים מזהים.

ניתן היום ו' תמוז תשע"ח 19 יוני 2018 בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 58323-11-17

שושנה שטמר, שופטת עמיתה

אספרנצה אלון, שופטת

סארי ג'יוסי, שופט
[אב"ד]

1

הלתיים סגורות